

Motion till riksdagen

1988/89:Jo206

av Britta Bjelle (fp)

Arealersättning för jordbruket i Norrbotten

Den norrbottniska spannmålsodlingen uppvisar i dag en drastisk arealminskning. Mot bakgrund av det allt sämre ekonomiska klimatet inom jordbruket med överproduktion m.m. i södra Sverige har förutsättningarna för spannmålsodling försämrats dramatiskt i Norrbottens län under senare år. Arealen har minskat från ca 10 500 hektar 1980 till 5 000 hektar 1988. Mycket tyder på att en fortsatt minskning är att vänta. Orsaken till minskningen av spannmålsodlingen i länet är den negativa lönsamheten.

Hushållningssällskapet i Norrbotten har räknat ut att spannmålsodling med inriktning på försäljning från gården ger ett minus på 3 000 kr. per hektar. Täckning erhålls inte ens för rörliga kostnader. Det uppkomna underskottet måste i dag tas från annan näring eller tjänst.

Mot bakgrund av ovannämnda förhållanden kan man befara att återinvesteringar inte görs på gårdarna och därmed försvinner odlingen på sikt. Följden blir att bra odlingsmark läggs ner och länet förbuskas. Denna process går dessutom mycket snabbt. Självförsörjningsgraden av fodersäd var 1983 53 % och 1988 endast 25 %.

Från regionalpolitisk synpunkt är detta betänkligt. Jordbruket skapar sysselsättning och gör det möjligt för människor att bo kvar i glesbygd. Från försvarssynpunkt är utvecklingen betänklig. Norrbotten har en självförsörjningsförmåga för livsmedel som är mycket låg.

Riksdagen har lagt fast att åtgärder som syftar till att trygga den oundgängliga försörjningen för den enskilde medborgarens överlevnad och samhällets funktion i kriser och krig skall prioriteras.

För att öka uthålligheten under kris eller krig måste i ett underskottsområde, som Norrbotten, förstärkningsåtgärder sättas in redan i fredstid. Spannmålsproduktionen är bland de viktigare varugrupperna när det gäller vårt behov av energi och väsentliga näringsämnen.

Ett sätt att lösa spannmålsodlarnas problem i Norrbotten vore att införa ett arealbidrag som alternativ till nuvarande system. Ett arealbidrag kan differentieras geografiskt och efter markslag så att regional-, miljö- och beredskapspolitiska mål gynnas.

En arealersättning skulle få stor betydelse för vår beredskap och för våra regionalpolitiska strävanden.

Under 1988 har en parlamentarisk jordbruksgrupp tillsatts med syfte att utforma en framtida jordbrukspolitik vari bl.a. arealersättning finns med. Med hänsyn till det kritiska läge som den norrbottniska spannmålsodlingen befinner sig i vore det angeläget om utredningen kunde behandla det

norrländska jordbruket med förtur. Alternativt att de norrbottniska spannmålsodlarnas problem får en provisorisk lösning med arealersättning i avvaktan på en omläggning av jordbrukspolitiken i landet.

Mot. 1988/89
Jo206

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om arealersättning och förtur för det norrbottniska jordbruket.

Stockholm den 12 januari 1989

Britta Bjelle (fp)